

[Aksel Larsen.]

visse Vanskeligheder at tage Stilling til det, fordi vi alle sammen er enige om, at Priserne paa Hjemmeforbruget af Smør, Flæsk og Æg ikke bør sættes i Vejret. Det er der Enighed om, og rent formelt set er det foreliggende Lovforslag blot et Forslag om at holde disse Priser nede. Men i dette Spørgsmaal har man jo smuglet en Bestemmelse ind om, at Eksportprisernes Gennemsnit skal være bestemmende for Afregningstallet til Producenterne. En saadan Bestemmelse hører i Grunden ikke hjemme i dette Lovforslag, og det er den, vi opponerer imod. Vi paapeger, at det er meget farligt at anerkende dette Princip, fordi det meget vel kan tænkes — og vi har praktiske Eksempler derpaa —, at der ved Handelsforhandlinger med det ene eller det andet Land opnaas Priser for vore Landbrugsprodukter, som i Forhold til Produktionsomkostningerne er urimelig høje, og som kun opnaas, fordi Danmark binder sig til at aftage Varer, vi enten ikke har saa meget Brug for, eller binder sig til at betale tilsvarende for høje Priser for de Nyttivarer, vi importerer fra de paagældende Lande.

Vi har allerede beskæftiget os med Eksemplet med Samhandelen med Finland. Finland betaler en meget høj Pris for dansk Smør; til Gengæld betaler vi en meget høj Pris for finsk Tømmer. Det vil være ganske urimeligt at forlange, at Boligbyggeriet herhjemme gennem en høj Pris paa indført Tømmer skal bidrage til, at Landbruget faar en højere Afregningspris. Hvis man gennemfører det Princip og det saa viser sig, at Priserne paa Landbrugets Eksportprodukter stadig er stigende, saa vil det sige, at man ikke alene forøger Pengerigeligheden i en betydelig Befolkningsgruppe herhjemme, men ogsaa, at man medvirker til at drive hele Prisniveauet i Vejret, at man lader Udviklingen gaa videre i Retning af Inflation. Det medfører samtidig noget andet: det forrykker hele Landbrugets Omkostnings- og Prisniveau. Det er ganske klart, at naar man gennemfører saadanne Afregningspriser, som her i Princippet søges gennemført, for Smør, Flæsk og Æg — ja, Æggene er ikke nævnt her, men det bliver jo det næste, der kommer —, saa vil vi derefter blive stillet over for et meget stærkt Krav om, at saa skal Kornpriserne sættes i Vejret i Forhold dertil. Det er vist saadan med de nuværende Afregningspriser for Smør og Flæsk, at Kornet har en Opfodningsværdi paa omkring 40 Kr. pr. Tønde, men hvis man faar Gennemsnitssmørprisen op til omkring 6 Kr., saa vil Kornets Op-

fodningsværdi formodentlig stige til 60 Kr. pr. Tønde. Der bliver straks et voldsomt Pres for at faa sat Kornprisen i Vejret. Hvis Rigsdagen har Vilje og Evne til at staa imod dette Pres, vil det i hvert Fald faa den Følge, at Prisen paa Frihandelskornet bliver saa meget større. Samtidig vil der komme et Pres paa Landbrugets øvrige Produktpriser, det gælder Sukkerroer, Frø o. s. v., og det vil alt sammen bevirke, dels at Landbrugets Produktionsomkostninger vokser, saa at det bliver langt vanskeligere at konkurrere, naar Prisfaldet paa Verdensmarkedet kommer, dels at Ejendomspriserne herhjemme stiger. Og hvordan skal det saa gaa med Udstykningen og med Oprettelsen af nye Husmandsbrug? Hele denne skæbnesvangre Udvikling ser vi kan blive en Følge af dette Lovforslag, hvis det bliver til Lov, og derfor vender vi os imod Lovforslagets uheldige Bestemmelser.

Vort Parti har ønsket at modvirke disse uheldige Tendenser og har derfor stillet to Ændringsforslag. Det første Ændringsforslag gaar ud paa, at de nuværende Afregningstal til Producenterne fortsat skal være gældende, om jeg saa maa sige, indtil videre, og Forskellen mellem Afregningstallet til Hjemmeforbruget og det almindelige Afregningstal til Producenterne skal udlignes ved Tilskud fra Statskassen. Dermed har vi ikke sagt noget om, hvordan det endelige Afregningstal til Producenterne skal være; det endelige Afregningstal er maaske lidt for absolut sagt, jeg mener det Afregningstal, det kan være rimeligt at fastsætte under fornudden Hensyntagen til saavel Eksportprisernes Gennemsnit som til Landbrugets Produktionsomkostninger, naar vi bedre kan overskue Situationen, efter at Forholdet med England er blevet klart. Det er altsaa en foreløbig Fortsættelse med de hidtidige Afregningstal, vi forestiller os, idet vi mener, at Sagen bør tages op til Behandling af Rigsdagen, naar Situationen er blevet afklaret.

Derfor siger vi videre i Ændringsforslaget, at for saa vidt der i Forbindelse med Afslutningen af nye Prisaftaler med Udlandet ved Lov fastsættes et højere Afregningstal til Producenterne, faar dette tilbagevirkende Gyldighed fra den 26. September 1947. Vi anser det for umuligt paa det nuværende Tidspunkt at fastsætte det helt rigtige Afregningstal. Der maa foretages meget indgaaende Undersøgelser, og der foreligger jo intet som helst om, at Regeringen har foretaget saadanne Undersøgelser. Vi maa samtidig se, hvordan det gaar med Handelsforhandlingerne. Men hvis det derefter viser sig, at man skønner det nødvendigt at for-